

Կը հրատարակվի Չորեք-
շաբթի և Շաբաթ օրերը :
Գին տարեկան (100)
թերթ 3 արծաթ մեծիս
կԱՆԻՍԻԿ : Գաւառաց հա-
մար 4 արծաթ մեծիս ,
բօսթայի ծախքը խմբագ-
րութեան վրայ ըլլալով :
Բաժանորդագրութիւնը
ամեն ամսու գլխին կ'ըս-
կըսին :

Ծանուցման տողը մէկ
անգամի համար 3 ղուրուշ
է , աւելի անգամի համար
սակարկութիւն կ'ըլլայ :
Լրագրոյս վերաբերեալ
գրութիւններն պէտք է
ուղղել առ Յ . Յ . Պարոն-
եան Պապը Ալի ճատտէսի
թիւ 25 :
Ճանրու ծախքը չի վճար-
ված նամակ չընդունվիր :

20 փարայ

Թ Ա Տ Ր Ո Ն

20 փարայ

ՀԱՄԱՐՈՅՐ ԵՒ ԳԻՆԻ

Աճապարհ, ընթերցող, եկեւր
երեսդ համբուրեմ :

— Ինչու :

— Պատճառը մի՛ հարցնէր, այս-
չափ մարդիկ զիրար կը պագնեն կոր
նէ՛ պատճառ ունին . ծն անդր, ե-
կեւր, շուտ ըրէ՛, համբոյր մը տուր
ինձի, չէ նէ՛ Աղգ . գործերը աղէկ
չեն երթար :

— Աո ուրիշ խնդիր, ա՛ռ ուղած
համբոյրդ :

— Ո՛հ, սիրտս հանդարտեցաւ,
ա՛յ խիղճս չտանջեր զիս . . . համ-
բոյր մ'ալ տուր որպէս զի Աղգ .
գործերն աւելի կանոնաւոր ընթացք
մը ունենան :

— Ա՛ռ համբոյր մ'ալ :

— Ի՛հ, ծարաւս մարեցաւ, ա՛յ
ասկից ետքը Ընդհ . ժողովը 'կանո-
նաւոր նիստեր պիտի ընէ :

Պատմեմ .

Բարեկամք, գործերնիս պագ-
տըվելու մնաց :

Պատրիարքարանը երեսփոխան-
ներէն տասներկու հոգի հրաւիրած
էր ի Պատրիարքարան, որոնց վեցը
մէկ կուսակցութեան և միւսն վեցն
ալ միւս կուսակցութեան երեսփո-
խաններէն էին : Այս տասներկու
երեսփոխանները Ամեն . Ս . Պատ-
րիարքին հրաւերին անձամբ պատաս-
խանելով կիրակի օրը Պատրիարքա-
րան գացին ու գինի խմեցին :

Գինի խմելէն առաջ Ս . Պատ-
րիարքը ատենաբանութիւն մը ընե-
լով՝ այդ տասներկու երեսփոխան-
ներուն միութեան և եղբայրութեան
օգուտները բացատրեց . յայտնեց
իրենց թէ՛ եթէ կիրքով շարունա-
կեն պաշտօնին ժողովրդեան աչքէն
պիտի խնան, և վերջապէս կէսը
յորդորական, մէկ բառորդը՝ ճար-
տասանական ու մէկ քառորդը հա-
մոզողական խօսքերով պղտորիկ ա-
տենաբանութիւնիկ մը ընելէն ետքը
հրամայեց որ զիրար պագնեն :

Ահաւասիկ, խնդրոյն ամենէն
ղուարձալի կէտը և ժամը :

Մէկ կողմէն կը տեսնես որ Այ-
վատեան էֆէնտին Մասիսին վիզը
պըլլըված իւթիւճեան էֆէնտին ե-
րեսը կը պագնէ ու կը պագնէ . իւ-
թիւճեան էֆէնտին սիրտի կը յուզ-
վի և կոկի լալ . . . ա՛հ, կրտէ,
ինչո՛ւ ինձի պնակալէկ կըսես, ա՛հ կը
պատասխանէ Այվատեան էֆէնտին,
դուն ալ ինչո՛ւ ինձի զոյիլ կըսես կոր,
բայց մոռնանք, մոռնանք ասոնք և
պագտըվինք :

Միւս կողմէն կը տեսնես որ Ս-
րագիր՝ արտասուալից աչքերով կը
մտենայ Մասիսին . Մասիսը իսկոյն
Թաշկինակը կը հանէ և հեղեղանման
արցունք մը Թաշկինակը կը սրբէ՝ այն
արցունքները՝ որոնք Օրագրին աչքե-
րէն կը վազէին :

Անգիւն Աղաբէկեան Մարկոս
էֆէնտին Օրագրին հետ կը պագտը-
վի սա պայմանաւ որ եթէ Օրագիր
միւզի վիրութիւն մը ընէ Աղաբէկեան
էֆէնտին աղաք ըլլայ իրեն միւզի վիր
ըսելու : Միւս երեսփոխաններն ալ
մէյմէկ պայմանաւ զիրար կը համբու-
րեն մինչդեռ Եսաթիսին գա-
ւաթները ձեռքը բռնելէն հոգնած
կտրասէր որ գրկախառնութիւնները
լմնան :

Վերջապէս լմնցան :

Քառորդէ մը գինին սենեակէն
ներս մտաւ :

Քառորդէ մ'ալ երեսփոխանաց
փորը մտաւ :

Քանի մը երեսփոխանաց գա-
ւաթներուն մէջ մէյմէկ քիչ սատա-
նայութիւն խառնըված էր :

Այն երեսփոխանները՝ որք գի-
նին մեղի պէս միայն կերակուրի ա-
տեն չեն խմեր, տեսնելով որ գինին
աղէկ է, նորէն սկսան լալ, այնպէս
կարծելով որ ամեն լացէ ետքը գինի
կուգայ :

Ս . Նախագահը հրամայեց որ
ա՛յ չլան :

Ի՞նչ կ'ուս ասկից :

Ի՞նչ պիտի ըլլայ, այն անհամա-
ձայնութիւնը՝ որ կը տիրէր երես-
փոխանաց մէջ մէկ քանի ատենագ-
րութեան մասին, անհետացաւ :

Այն ատենագրութիւնները՝ որ
օրինաւոր չէին, օրինաւոր եղան, այն
հակասութիւնները՝ որոնց մէջ
կը գտնուէր երեսփոխանութիւնը,
ջնջվեցան, և այս ամենը գինիի չը-
նորհիւր :

Ուրախ ենք, և կը փափաքինք
որ Ընդհ . ժողովոյ ամեն նիստին՝
տակաւ մը գինի գրովի գիւնին քով
որպէս զի անհամաձայնութիւն մը
ծագելուն պէս երեսփոխանաց մէջ
մէկ բաժակ տրվի որպէս զի համա-
ձայնութիւն գոյանայ ու երեսփո-
խանաց մէջ միութիւն գոյանայ . . .
տակաւին բոլորովը :

Եթէ միայն գինի խմող երեսփո-
խանները հաշտըվեցան, ըսել է որ՝
այն երեսփոխանները որք չխմեցին
այսինքն հրաւիրված չէին, իրարու
հետ չհաշտըվեցան :

Ահաւասիկ կէտ մը՝ զոր չէի
ուզեր յիշել :

Ս . Պատրիարքին այսհրաւերը
գովելի է . այս հրաւերով թէ՛ ե-
րեսփոխանութեան մէջ սէր գոյացնել
ուզած է, և թէ՛ ամեն երկու ե-
րեք տարին անգամ մը Պատրիարք
փոխելու գործէն աղքը խալսելու
համար իր պատրիարքութիւնը սպա-
հովել փափաքած է . միայն սա կայ
որ, միայն տասներկու երեսփոխան
հրաւիրելը քիչ մը վնասակար է,
որովհետեւ ժողովուրդը այնպէս կը
կարծէ թէ՛ երեսփոխանութիւնը
տասներկու հոգիէ կը բաղկանայ և
աղբին բոլոր գործերն անոնց ձեռքն
է : Ս . Պատրիարքը՝ այս հաշտու-
թեան ատենաբանութիւնը Ընդհ .
ժողովին մէջ ընելու էր եթէ երբեք
պէտք էր հաշտեցնել այն երեսփո-
խանները որք չէին կուտած : Եթէ
իրաւ է որ կան երեսփոխաններ որք
միմիայն իրենց կիրքը գոհ ընելու
համար Ընդհ . ժողովը տակնու վը-

բայ կրնեն, և ականջներն ժողովրդ-
դեան հառաչանքին խփելով միմիայն
իրենց կրքին կը բանան, այդ երես-
փոխաններուն ես ոչ թէ գինի
քացախ անգամ չէի հրամայներ:

Ի՞նչ բանի համար էր ուրեմն
այս հաշտութիւնը: Կարծեաց հա-
մար: Չէ՛ և չկրնալ ըլլալ, որովհետեւ
նախ՝ կարծեաց բռնի հաշտութիւնը
խորհելու և խօսելու ազատութեան
դէմ պատերազմ հրատարակել ըսել է.
երկրորդ՝ տաններկու հոգիի հաշտը
վերսկսելու երեսփոխանութիւնը ամբողջ
հաշտութեան չըլլար, ինչու որ երես-
փոխանութիւնը տաններկու հոգիէ
չբաղկանար հետեւապէս իմ որ այս
երկրորդ տան երեսփոխաններուն հաշ-
տութիւնն ամբողջ երեսփոխանաց
հաշտութիւնը կը հետեւցնէ, երեսփո-
խանութեան տապանագիրը դրած
կըլլայ:

Ի՞նչ բանի համար էր ուրեմն
այս հաշտութիւնը: Երեսփոխանաց
ոմանց իրարու միջով և այլն ըսած
ըլլալնուն համար: Ոչ, որովհետեւ
ատոր համար տաններկու երեսփո-
խան հրաւիրելու հարկ չկար:

Բայց այդ երեսփոխանները որ
իրարու հետ պագտելեցան նէ՛ չը
հարցունցին թէ ինչու համար կը
պագտուին կոր: Ինչո՞ւ համար պատ-
ճառը չմտնեցին և իրենց լու-
թեամբը հաստատեցին որ իրենք մի
միայն կիրքերնին յագեցնելու հա-
մար կերթային Ընդհ. ժողովին մէջ
նստելու:

Մենք կը հարցնենք պատճառը,
ինչպէս որ ամեն մարդ կը հարցնէ
թէ՛ ինչ էր ասոնց կուրը, երբ մէկն
ըսէ թէ այս ինչ մարդը այս ինչ մար-
դուն հետ հաշտութեամբ:

Մենք այս հաշտութեան մէջ
համբոյրեն և գինիէն ուրիշ բան մը
չտեսանք. ընթերցող դուն տեսար
նէ ըսէ ինձի:

ՆՈՐ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ Մ'ԱՆ

... Բարեկամ

Անցեալ շաբաթ որ, շնորհակալ
եմ, իմ այբուբենական նորագիւտ
դրութեան յայտարար հատուածս
հրապարակել հաճեցայք. չգիտեմ
ինչ ընդունելութիւն գտաւ Պ. Չե-
րազէն, կամ մանաւանդ որչափ հա-
ճոյ թուեցաւ կամ չթուեցաւ յաչս
գրամարտիկոսաց. սակայն սա միայն
քաջ գիտեմ չոր Պ. Վերանորոգչին
համախոհ պարոնաց ոմանց առջև
մեծ պատիւ գտայ, այնպէս որ շա-
տերն եկան գտան զիս և անպատում
գոհութեամբ իմաջս այնպէս ուժով
թոթուեցին որ փոքր մի ևս՝ և իմ
աջ ձեռքս ձեռքերնին պիտի մնայր:
Յայտմանէ անդրքան զգալի քաջալեր-
ուած՝ հայրերէն քերականութիւն
մ'ալ շարարագրեցի իբր 3 ժամու
մէջ, այնչափ զիւրիմաց ու պարզ
եղանակաւ, մինչև քառորդ ժամէն
ուսանելի բնծայել 2-3 տարեկան
մանկանց իսկ յետ հատանելոյ ի ըս-

տենէ: Խիղճս կը վկայէ՞ որ Չերազէն
էֆէնտիի հայոց համար յօրինած
յունարէն այբուբենարանը, որ
կէս ժամու մէջ ընթանուլ պիտի
ուսուցանէր, նոյնպէս թերգեան է-
ֆէնտիի 6 ամուսան մէջ դադրելէն
անսխալ գրելու խօսիլ ուսուցանե-
լու համար պատրաստած օլէնտորֆ-
եան քերականութիւնը, ինչպէս
նաև Վարդուկեան էֆէնտիի 4 ամ-
սուան մէջ անգղիերէն լեզուն աւան-
դելու թուլթակական մեթոտը, այո,
այս ամեն հոկայ՞ու դաճած գործե-
րը նսեմանալով (նսեմացան իմ այս
գործոյս առջև, փառք ինձ):

Մեծին Բագրատունեաց շիրմին
վրայ կարկուտի պէս ննջեալ կը թափէ
իմ քերականութիւնս, տէր խմբա-
գիր, Գարագաշեան էֆէնտիի գլուխը
փշուղէն պսակմը կը բոլորէ, վերապա-
ուելի Ս. յոնեանի կոշիկները ձեռքը
տալով՝ քերականական ասպարիզէն
յաւիտեան իբաց կը վանէ զնա
(Պ. Չերազին հետ միշտ հաշտ մնա-
լով). ի հակիրճ բան՝ դատապար-
տելով կը դատապարտէ այն ամեն
հայկաբաններն որք ստուար հատու-
նէր կազմելով քերականական ու-
սումը դժուարացուցած և ոմանք
անմատչելի իսկ ըրած են համբոյ և
խիղ. փառք ինձ, փառք ինձ:

Իմ քերականութիւնս, խմբագիր
Տէր, այնչափ կարճառօտ է որ հարկ
չտեսայ զատ տետրակաւ մ'իլոյս
ընծայելու. այլ ներփակեալ ձեզ խը-
կելով կը խնդրեմ որ՝ տպագրական
ծախքը հոգալով չնկարագրէք զայն
ձեր բեմին մէկ անկիւնը, իքաջալե-
րութիւն յետաճախ, որ քիչ օրէն
տրամաբանութիւն մ'ալ յօրինելու
պիտի սկսիմ, և ապա Պ. Չերազի
հետ թեւ ի թեւ օգտփոխութեան
պիտի երթամ Եֆտի-գուլէի կող-
մերը:

Գ.

ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ԼԵԶՈՒԻ

ՅՕՐԻՆԵՍՅ

Գ. . .

1874 Յունիս 23 ժամ 3 — 19/24

ՄՈՒՏՔ

Գործոյս հեղինակը կը զեկուցա-
նէ աստանօր որ օգոստոս ամիսը մօտ
ըլլալուն, յունիսի մէջ իւր գործը
կատարել պատշաճ դատեց. ինքն
մտադիր է ընդ հուլ տրամաբանու-
թիւն մ'ալ հրատարակելու, եթէ
իւր այս գործն ալ՝ նոր հրատարա-
կած այբուբենարանին պէս՝ ընդունե-
լութիւն գտնէ արդոյ հասարակու-
թենէն, ի խրախոյս իւր խելապա-
տակին, որուն մէջ շատ ուղեղ ըլլալ
կը թուի իրեն, բայց չուզեր հաւա-
տալ:

Հեղինակը որ և է աշխատու-
թիւն չէ խնայած՝ ըստ կարելոյն
իւր գործը համառօտ ընելու համար,

և կը յուսայ որ ըստ բաւականին
յաջողած է. այո, իրաւունք ունի
յուսալու, վասն զի յուսով և էրե-
ւակայութեամբ կապրի նա:

Անունն անմահացնելու տենչա-
նօք այս տարժանելի գործին ձեռնար-
կած է. ստակ շահելու բնաւ միտք
չունի:

ՄԱՍՆ Ա.

ԱՆՈՒՆ

Անունը՝ անուն է բայց բառ չէ
և չըսուիր. վասն զի բառն սեռ-
կը յուցնէ քերականական լեզուաւ,
իսկ անուն բառը՝ տեսակ (Պ. Չերազը
չիմանայ):

Ամեն անուն, գոյական կամ ա-
ծական, միայնակ կամ բաղմամբ, առ
հասարակ գէպ գէպ ին վրայ կը
հորովուրի. բացառութիւն է բնաւ
չկայ. որովհետեւ ականջիս շատ ա-
խորժ կը թուի այս կերպ վերջաւո-
րութիւնը, որովհետեւ իտալական
լեզուի բառերն մեծագոյն մասամբ
այնպէս կը վերջաւորին, և (գեռ.
փաստ պէտք է) Սանսկրիտ լեզուին
մէկ դաւառաբարբառն ալ այսպէս
կը հաճի:

Երկու համաձայն բայց ոչ՝ հա-
մանիչ բառերն ալ այսպէս պիտի
հորովուրին. անկանոն հորովումն եր-
բէք չեմ ընդունիր, կանոնաւ որ
մարդ եմ ես:

Առաջին և վերջին հորովումն

Երանի	Յօդակի
Ուղ. գետ	գետք
Սեռ. գետոյ	գետոց
Տրկ. գետում	գետոց
Հայց. գետը	գետքը
Բաց. գետէ	գետոցմէ
Գործ. գետով	գետովք:

Այս հորովման վրայ կերթան
անխտիր ամեն բառք. ինչպէս, օդ
(հալմ), օդ (ֆոնտոնա, չարք), կոյս
(գլլ), կոյս (խարք), գայլ (գորպ),
գայլ (չէլփէճ), այր (երիկ, ֆօճա Լն),
այր (մաղա), նոյնպէս՝ հայր, մայր,
եղբայր, քոյր, կին, տիւ, գիւղ,
բան, քաղաք, եկեղեցի, աստղ,
փոքր, հարկ և ին:

ԳԵՐԱՆՈՒՆ

Գրաբարէն պէտք է առնուլ դե-
րանունները. բայց թէ որ զրանայ,
այն ատեն Պ. Չերազի քերականու-
թեան գիմել պէտք է:

ԲԱՅ

Բայը՝ բայ է. ամեն բայ պիւժ
բային աշխարհաբարին պէս կը խոշ-
նարհուրի. անկանոն բայ բնաւ չեմ
ընդունիր, վասն զի չեմ հանդու-
ժեր որ մէկ բայ մը զանազան ժամա-
նակաց (անցեալին և ապագանին) և
զանազան եղանակաց (հրամայականին
և ստորագոյականին և ին.) մէջ ու-
ղած ձևով և գունով զգենու. ես
ժողովրդական մարդ եմ, հաւասա-
րութիւնը կը սիրեմ. ի՞նչ ըսել է,
հարուստ բայ մը հագուելի շքուրի,
և անգին աղքատը ամէն ժամանակ և

ամէն եղանակի մէջ մի և նոյն հա-
գուստն զգենու . անիրաւութիւն
մ'է այս , զոր մեր նախնիք ըրած են
ապագայիցս լծիւն դէմ :

ԴԵՐԲԱՅ

Սակաւ ինչ գրաբարէն , դոյզն
ինչ աշխարհաբարէն և բիշ մ'ալ Պ .
Չերազի լեզուէն քաղելով կրնանք
գերբայները կազմել :

ՆԱԽԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Գրաբարէն փոխ առնելու է
նախագրութիւնները հարիւրին 20
տոկոսով :

ՄԱԿԱՅ

Մակբայը՝ «բային գլխարկն» է .
աւելի տեղեկութիւն ուղղը թատ-
րոնի խմբագրապետին գիմելու է :

ՇԱՂԿԱՊ

Շաղկապը երկու խօսք կամ բառ
իրարու կը կապէ , զոր օրինակ խեն
դի մը «չղթայը» որ կոծղին կը կապէ
ղինքը մինչև ի բժշկութիւն :

ՁԱՅՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

Գրաբարին հետ տեսնուելու է :
Ուսանողաց գիւրութիւն մ'ընծայե-
լու համար , գրաբար լեզուի իբր
ընտիր առաջնորդ ցոյց կուտամ՝
նախկին վարչութեան առ վեհ .
կաթողիկոսն ուղղած նամակներն ,
Մամբրէ եպիսկոպոսին յօդուածնե-
րը , և Աւետիք Պատրիարքին ինք-
նագիր կենսագրութիւնը :

ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ

«Ութ մասունք բանին» իմ սոյն
քերականութեանն ուսանելով՝ ըսա-
քմաց և հաճոյից կրնայ ամէն ոք շա-
րագրել բառերը . այս շարագրու-
թեան Համաձայնութիւն անունը կը
տրուի . պէտք է աւելի ակննդի հե-
տեւի , իսկ լերու համար քթի հե-
տեւելու աղատութիւն կայ :

ԵԼՔ

Քերականութեանն դռնէն դուրս
եղած ժամանակս չեմ աւելի խելքս
հոն թողուլ , և լիբըն՝ զիս բնա-
դատող պարոններու դէմ՝ յիմարա-
բար ճամբատակել :

ՀԱՐՅՈՒՄ ՄԸ

Մեզ կը հարցնեն թէ երջան
կայիշատակ և վաղամեռի Գուրեա
նի մահարձանը ինչ տեսակ մարմա-
րէ պիտի ըլլայ և երբ պիտի կանգ-
նուի :

Մարմարին տեսակը չը գիտենք ,
կանգնելիք չունի այն գիտենք :

ԳԻՍՏԱՌ ԱՍՏՂԸ

Վերջապէս երեցաւ այն գիտա-
ւոր աստղը որ պիտի դար և իւր
պոչովը մեզի զարնելով աշխարհը
պիտի կործանէր , երեցաւ այն աստ-

ղը որ ըստ Ամիրխանեանի՝ պոչին մէջ
կաղեր (կանթեղներ) ունենալով աշ-
խարհը կազմով պիտի բռնկեցէր :

Փառք Աստուծոյ , այս աստղը
տեսանք , պոչն ալ տեսանք , պոչը
տակաւին պզտիկ է : Օրագրոյ սու-
տերուն պոչէն շատ պզտիկ է , Օ-
րագրոյ ամեն մէկ սուտը անանկ հա-
րիւր պոչով կերենայ : Ըրագրական
հորիզոնին վրայ :

Հորիզոն ըսի , փունջը միտքս
ինկաւ . . . Փունջը՝ որ հորիզոնին
վրայ տեսած բաները միշտ քաղա-
քականութեան հորիզոնին վրայ կը
տանէր , և «քաղաքականութեան
հորիզոնը մութ է , փութորկալի է ,
յստակ է և լին .» կըսէր արդեօք հի-
մայ ալ «քաղաքականութեան հորի-
զոնին վրայ այս շարթու գիտաւոր
աստղ մը երեցաւ » պիտի ըսէ . . . :

Բայց թողունք ասոնք և այս
գիտաւորին ինչ բանի նշան ըլլալու
մասին հասարակութեան մէջ պտը-
տած զրոյցները հոս դնենք :

Ոմանք կըսեն թէ՛ այս գիտաւո-
րին երեւնալը ծովային պատերազմի մը
նշան է , և կաւելցնեն թէ՛ այս օ-
րերս Դատը գեղի և Շիրքէթի խաչ-
րիւնջի շողեանները իրարու պիտի
զարնելին :

Ոմանք կը պնդեն թէ՛ իսկիւ-
տարի օմնիպիւսի ճանքէն մէկը ան-
ցած ատեն փոշիէն պիտի խզուի ,
անոր նշան է :

Ոմանք կը պնդեն թէ՛ Հայտար
Բաշայէն երկող շողեանաւի մը կէս
ճանքան ածուխը պիտի հասնի ու
երեք ժամէն կամուրջ պիտի հասնի
անոր նշան է :

Ոմանք կը կարծեն թէ՛ Դուր-
եանի մահարձանին չկանգնելու
նշան է :

Ոմանք Քարակէօմրիկի դըպրո-
ցին գոցվելուն նշան է կըսեն :

Ոմանք՝ Ընդհ . Ժողովոյ երկու
կուսակցութեանց մէջ պատերազմ
բացվելու նշան է կըսեն :

Տակաւին շատ բաներ ալ կը-
սեն բայց մենք չենք ուզէր ամենն
ալ գրել և ամենուն ալ հաւատալ :

Մեծապէս ուրախ ենք որ այս
աստղին պոչը Ամիրխանեանին ըսա-
ծին պէս չեղաւ , այսինքն մեր աշ-
խարհին չղարկաւ , ի գիմաց մեր
աշխարհին թաղեցոյ շնորհակալու-
թիւննիս կը յայտնենք այս պոչին որ
շատ մը աստղագէտներուն իրենց հա-
մար գրածները հերքեց :

Բարեկամ

Թատրոնի վերջին թուոյն մէջ
ձիզի հրատարակելու տուած յօդ-
ուածիս մէջի երրորդ անգամ ամուս-
նացող կնոջ անունը Ըրագրապաշեան
Շաբաշի Մարեամ ըլլալու տեղ
օխալմամբ Սոխայան ըսուած ըլլա-
լուն կը փութամ այս օխալս ուղղել :

ԴԵՏ

ՈՒՐ՝ ԵՌՎ ՊԻՏԻ ՄՏՆԷՔ

— Բարի լոյս մառի :

Ոհ՛ . բարի լոյս խուշիկ :

— Էյ ինչպէս նայինք :

— Աղէկ շատ աղէկ :

— Աստուած (տոյ Աստուած ,
նոր օպօթէք բռնելէդ իվեր դու առ-
իւր քալեցիր :

— Նոր ճանճդ ըսէ սրոր ես
այդ օպօթէք բառէն չախորժեցայ :

— Ես ալ այդ ճանճ բառն չեմ
ախորժած դոր չըլիկները կը դործաւ ,
ծեն , և այսչափ անիրաւ ըլլան ալ
բան չէ ես խաթա՞մ էրիկ մարդոց
ճանճ ըսել , անոնք ճանճ են նէ՛ չէ՛կէ
մենք ալ մամուկ ենք :

Էյ , այդ տրամաբանութեան
հաւնեցայ , անոր համար ալ ճանճ չի
պիտի ըսեմ խուշիկ , այլ օ . . . օ . . . Ժէ
հա՞ օպօթէ , բայց կայնէ լեզուս փար-
ժեցնեմ օպօթէ , օպօթէ , օպօթէ
սովեցայ :

— Հեմ գիտե՞ս , այդ բառը ուս-
կից սորվեցայ :

— Չէ իրաւոր :

— Բուն սիրահարութեան տե-
ղէն :

— Որն է այդ տեղը :

— Սիրահարութիւն ո՞ւր կըլլայ .

— Բայց ամեն տեղ :

— Չէ , չէ :

— Հասկա :

— Թատրոնէն :

— Բայց ինչէս :

— Գիշեր մը թատրոն դալեր
էինք , մեր օթեկին բովի օթեակը՝
ուսուսական ըլլալու էին աղջիկներ
կային՝ անոնք կըսէին կոր ես ալ իմա-
ցայ և այս բառին վերջին մօտան ալ
այս է :

— Շատ բան , օպօթէ բռնել ,
բայց նշանակութիւն չեղեր կոր ,
ճանճ բռնել ըսուի նէ բան մը կը
հասկցուի վերջապէս . ան ալ կըսես
կոր որ չըլիկները կը դործածեն ,
էյ շատ աղէկ անանկ թող լոյս օպօթէ
բռնել , օդ բռնել ըսելու պէս բան
մը , օդը կը բռնուի , խեղճ սիրա-
հարներնիս այնչափ թեթեւցուցինք
որ ճանճէն օդի փոխեղինք :

— Հա՛ . հա՛ . հա՛ . բայց ըսէ
տեսնենք այս տարի ո՞ւր ծով պիտի
մանէք :

— Ճանճս՝ ա՛ օպօթէս՝ ուր որ ու-
ղէ հոն :

— Ես ալ՝ ես ալ որ ուղեմ
օպօթէս ալ հոն :

ԴԵՏ

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ

Այս խմբագիրներուն հետ դըւ-
ուսնիս փորձանքի հանդիպեցաւ :

Առնցմէ ոմանք՝ մէկ երկու
տող ձեռագիրնին պակսելուն պէս
«երէկ գիշեր ժամը իննին թեթե-
կերկրաշարժ մը եղաւ , ըսելով հասա-
րակութիւն կը վախցնեն կոր :

Այս երկրաշարժը միշտ գիշեր
ատեն ժամը իննին կը պատահի կոր ,

Առանց ընկերի պտրտելու երթալը ձանձրալի ըլլալուն . . .

միշտ ամենուն քնացած միջոցին կըլլայ կոր . . . արդեօք այս երկրաշարժը՝ հասարակութիւնը չվախցնելու համար ասանկ գիշերները տեղի կունենայ կոր :

Չգիտենք, միայն սա գիտենք որ այս խմբագրին ձեռագիրը պակասած ժամանակը տեղի կունենայ կոր, և եթէ, Աստուած չընէ օր մը մէկ երես ձեռագիր պակսի, բոլոր աշխարհը երկրաշարժէն պիտի փլցնեն :

Աստուած խիղճ տայ այդ խրմբագիրներուն, Աստուած ձեռագիր տայ այդ լրագիրներուն :

Մարդուն մէկը երէկ այս խրմբագիրներէն մէկուն գրասենեակը երթալով կը հարցունէ .

— Ձեռագիրնիդ կը պակսի՞ կոր :

— Ոչ :

— Անանկ է նէ՛ այս գիշեր ժամը իննին երկրաշարժ չպիտի ըլլայ կըսէ ու կերթայ :

Խմբագիրը կը խնդայ :

ԹԱՏՐՈՆԻ ԳՐԱՍԵՆՆԱԿԸ ԼՈՒԾՎԱԾ ՀԱՆՆԵԼՈՒԿ ՄԸ

— Ի՞նչ է այն որ նախ տասն էր և հիմայ երթալով մէկ մնաց :

— Կոտորվի՞ թէ չէ :

— Չուտվիր :

— Ուրեմն փողոցները ծախված ի՞նչ չէրէն :

— Այն չէ :

— Հոգի ունի՞ թէ չէ :

— Չունի :

— Արշալոյսը :

— Այն ալ չէ :

— Վրան կը նստըվի՞ թէ չէ :

— Չը նստըվիր :

— Բայց ի՞նչ անիմք :

— Այն ալ չէ :

— Կը քալէ՞ թէ չէ :

— Չի քալեր :

— Ուրեմն իւսկիւտարի շողենաւները :

— Այդ ալ չէ :

— Կը խմվի՞ թէ չէ :

— Չի խմվիր :

— Ուրեմն Ղալաթիայի առձիւնքում, ծախած ապրիլի ջուրը :

— Այդ ալ չէ :

— Օրագրոյ խմբագրատունը կը գտնըվի :

— Ոչ :

— Անանկ է նէ՛ ճշմարտութիւնըն է :

— Այդ ալ չէ :

— Ծովուն վրայ կը գտնըվի թէ ցամաքին :

— Ծովուն :

— Ուրեմն համբալ նաւապետներ :

— Այդ ալ չէ :

— Ի՞նչ է ուրեմն :

— Շէրէթի Խայրէյի 8 թիւ շողենաւին խնայի :

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

ԱՆԻ ՈՃՈՎ

ԵՐԿԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ ԹՈՎԱԾԱՆ ԷՖԷՆՏԻ ԹԵՐԶԵԱՆԻ

Եւրոպական վարժարանաց մէջ քանի մը տարիէ ի վեր ընդհանուր ընդունելութիւն գտած է այս նոր ոճով քերականութիւնն օտար լեզուաց ուսումը մեծապէս դիւրացնելուն պատճառաւ :

Ամեն Հայ դրամաւորաց քով կը գտնըվի գին կէս արծաթ մէճիտ : Դպրոցներու և գաւառաց համար մեծ զեղջ կըսուի :

Եւրոպիոյ մէջ երկար ժամանակէ ետք ուսմամբ և փորձառութեամբ արհեստը կաարեւադործած փորագրիչ մը, մեքենաներու և դեռ Պոլսոյ մէջ չի տեսնուած գործընկերու միջոցաւ, թէ պղնձի, թէ փայտի, թէ երկաթի վրայ, խողալուր և բարձրաքանդակ որ և է փորագրութիւն ամենայն մաքրութեամբ և աւժան գնով փորելու պատրաստ ըլլալով, պէտք ունեցողներուն մեր գրասենեակը գալը կը ծանուցվի :

ՏԷՐ ԵՒ ԽՄԲԱԳԻՐ ԼՐԱԳՐՈՅՍ

Յ . Յ . ՊԱՐՈՆԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ - ՄԻԻՀԷՆՏԻՍԵԱՆ
Կ . ՊՕԶԻՍ ՎԷՅԻՐ ԽԱՆ ԳԵՆԱՅԱՐԿ ԹԻՒ 50